

2 TIMOTI

Irapa Reoro Vo Vukuo Iava

Vorerivira Pol toupavea tuukepa kepa-ia eisi Rom 66 o 67 yia Krai vo kavauaro isivaaro iava. Uva voa tupaoro vo pasio eraopa pasi rigatoreva taraipaoro oiso, Tutuu pievoi vo vuutao ra kopiira (2 Ti 4:6). Uva Timoti vovouaro goru piesa vo pasio rigatoreva Pol. Rera tavireva oiso ra viapau uririparo vo tavakapa vuutaaro-ia, vosa vuri vovou purapaive oearovu rerere (2 Ti 1:8, 2:3-7). Uva oiso puraroepa Timoti-re, Goruvira Vearo Sipoipo kosi pieri oirara siposipaoro tuuvu vovovira rutu tupaoro (2 Ti 4:1-5).

1. Irapa reoro aviavi pie reoroaro Pol varaaro, 1:1-2.
2. Timoti vovovouaro tore piesa goru reo vatoreva Pol, oiso ra tovira rutu tuuvu vovovira toupave Timoti kovopaoro lotua-ia, 1:3–2:13.
3. Pol rera tavireva oiso ra airereivira toupave, ora vatatopoparo voeopa kuuvu siposiporo purapa irara oea poua viroverea ovoioipa voki-ia, 2:14–4:8.
4. Ovoioipa reoro varao, ora vearo voki puraveva Pol oearovuva, 4:9-22.

1 ^{1-2^a} Ragai-a vao Pol ragoa vo rigato puraavo viipa Timoti. Uva vii oiso tupaoro, Vii-a ragai oviitoaaro. Ragoa roporeva Pauto ora rera raga vo ruipaoro sirova utupaoro, oa iava oiso tupaaveira, Ragai-a Krai Jisas reraaro aposelto. Oa iava vo kovo eva purapaaveira va iava vao Tootoo Ovoi tavitavipaoro. Uva va-a eva oa iava Pauto reo ovoi puraveva vare vao tootoa, oiso ra va oupape vo rara Krai-va ora tavosipavio rutu. Uva ragai-a vao Pautoa-pa Aite variriparai ora Krai Jisas vigei reraaro Turaro, ra visii vatesi tauvaa, ora sirao vovou rutu, ora gavaure vovou.

Viapau Uvuipaviei Ra Ariipavio Vearo Sipoipo

^{3^b} Aao irara oaa oisoa Pauto vo rugorugoroaro sirova rutu utupaave. Osa raga ita oiso osa ragai katai raga roroio rugoo sirova utupaaveira Pautoa-pa kovopaoro. Oa-a eva oa-ia vearo vaisi rutu purapaaveira rerapa. Ora tapo osa viipa Pautoa-ia vearo vaisi purapaaveira vo osa viipa

---

^a 1:1 Ef 3:6   ^b 1:3 Hi 13:18-23; Ro 1:8-9

variripara vo vokiario ora vo avi vokiro-ia. ⁴Uva gau ovire rugooparaveira vao oa purariva ragaire rugoooro. Osa iava oiso ruipaparai rutu ra vii kekea ita. Oa iava uvuiparai ra rorua rutu vii tapo toupaooro. ⁵Ari ita, ragai rugooparaveira vii vaarore oirao pie vovou rutu oa oisoa purapari kasivarivira rutu. Uvare oisi raga ita-a eisi oisoa pie rovopaere taataiara avaorei aue Lois ora aue aakoara Yunis, airea oisoa rovopa visivi Pautoa-ia oirao piepaere rutu. Uva taraiparai osa vii tapo ita oisi rera oirao piepariveira. ⁶Eva oa iava vii rugoo piepaavoi vo kovo iavirava oa vaterevora Pauto viipa, vo osa vii reesiavora vii-ia vavae tovooro. Ra oiso rutu vo kovo riro pieri osa ro oirato ira eto kasi vuvurepare vao oa rokosa auepai. Ra vorevira vuvuve. ⁷^c Ari ita, Pauto viapau oiso vigei piepareveira ra orekerovupa uriripavio. Viapau. Ari eera vigei vatepareveira Tugoropato Uraurato vigei iava sopaura goru piepasa, ora sirao vovou kareke piepasa, ora vigei tauvapasa, oisore ra airerevira rutu toupape varaura vo ruiparoaropa reipaoro rutu.

⁸Oire uva opeita ariipau oearovu tavitavipaoro Turaro iava. Ora ragai tapopa oisi viapau uvuipavei ra ariipau osa tuukepa kepa sovaria toupavao rera vo kovoaro iavirava. Uva uvuipavei ra goruvira rutu tore iraopau vo osa vii-ia poupa piro otavakarovu va iavirava vao Vearo Siposipo. Ari ita, Pautoa raga vii tauvaparevere, ra goruvira rutu torepau evo tavakarova. ⁹Rera raga oisoa vegei orirupareve. Oa iava vegei roporeva ora rerapa kovopasa. Uva uvuipaveiei ra ora airereipave rutu vuri rugoo asavira, ra vao raga vearo kovo purapave. Vegei vao rera vaitereiaro. Uva apeisi-a? E vearo pitupitu vai pura rovovevoiva? Viapau. Ari vao raga iava-a, Rera vo vovouaro raga, ora rera vaaro vereopa vovou rutu vegei-ia. Vao oa oisoa purapareve vegei sopaaro-ia Krai Jisas iavirava voari tuariri rutu, vo osa vo rasio pura uviro asavira touva. ¹⁰Ari vo vokie rera vo vovouaro-ia taraipaveiei vao vereopa vovou oa purapareveira vegei-ia. Eake iava? Uvare viaevira rutu va karekereva vo osa Krai Jisas siporeva, oisore ra oiso toureve, Eera vegei Kae Pietoaro. Ira oiraopavira kopiia vo varivariaro tokoreva Tootoo Ovoi kareke pieoro. Ootootoa eva vituaro oiso toupavoi vao-ia Vearo Siposipo Krai iavirava va-a.

¹¹Oa-a vao oare Pauto ragai roporeva oearovupa va iava eva Vearo Siposipo tavitavi rovopasa. Oare ragai reesireva oiso, Aposelto ora tarai vatepato. ¹²^d Eisi osa iava vo tavakao oupaaveira. Uva viapau oiso ariiparaveira vo osa oisi toupaa eisi. Eake iava? Uvare tarai ovoiraera ro-ia ira oirao piepaaveira oiso, Oiraopavira rutu ira uvuiparoi ra ragai virivaripareve vao-ia ragai vo kovoaro. Oa vatereva ragaipa vaore, oiso ra va purapaa rerapa voari rera vo Vokiario-ia rekasisa utupaua.

^c 1:7 Ro 8:15; Jo 14:27; 1 Jo 4:17-21   ^d 1:12 Ta 3:8; 1 Ti 6:20

¹³Oreoa vao tarai reo uvuriva ragai gisipoaro-ia. Oreoa-ia eisi ovoovovira vii taviava, oiso ra oisi va sirova utupau goruvira rutu vo reoro-ia pitupaoro vara purapari. Ra viapau evo oirao pie vovou kavupari, ora eva siraopa vovou oa oiso toupaveira vegei-ia osa Krai-va tavosivira toupaveira. ¹⁴^e Vearovira vo kovo tokipari vao oa vatereva viipa Pauto. Oa iava uvuipau ra oiraopavira Vearo Sipsisipo iava tavitavipau ro vo goruaro iavirava Tugoropato Uraurato, ira vegei sopaaro tootoo piepaoro vegei-ia toupaveira.

¹⁵Voead-ia taraipaveira oea Esia Provins-ia toupaveira oea rutu ragaire isivaoro poreva virova vaiterevo tapo Fiselas ora Hemosenis. ¹⁶Uva Turaro arepaavoi oiso ra vereopa vovou purareve Onesiforas aropa, uvare ovokirovu rutu-ia ragai iava sopaua oisoa varaata piepareve ragai roru piepaoro. Vo uvare viapau oisoa ragaipa ariiparo vo osa oisoa tuukepa kepa-ia toupaa. ¹⁷Viapau. Ari vosa Rom urui-ia pouro viroiva, rovoroea voava ragaire taraapaoro. Oa iava ragai ruvara-ia pouro virova. ¹⁸Ira ita taraipaveira eera Onesiforas, ira ragai oisoa tauvapareve vearovira rutu Efesas-ia ragai tapo tupaoro. Oa-a eva oa iava Turaro arepaavoi ra oisi iava rerapa sirao vovou rutu purarevere vo vokiri-ia utupaua Turaro vo vokiario.

Uvuipauei Oiso Toupari, Vearoto Viurupato Krai Jisas Reraaro

2 ¹Timoti, ragai oviitoaaro rutu-a vii. Vigeo goru vovou rutu pura iraori rara vereopa vovou ouri Krai Jisas ruvara iava. Ovovoua eva oa-ia tauvaa oupaveira vo rara rerava ora tavosipave rutu. ²Vo reo oa uvuriva ragai ruvara-ia vo osa va iava riro irara rutu oisoa siposipopaa, uva vii ita uvuipauei ra oearovupa ita topa pievira vo reo vateri voearopa oearoa vo kovoroaro-ia vearovira taraipaveira. Oa iava voea ita uvuipaai ra oisi raga ita vearovira oearovu ita siposipopaive vo reoro-ia.

³Ora vatatopo iraopau, uvare oearovu tapo otavakarovu ouparivere, uvare oisi eisi toupari oiso, Krai Jisas reraaro viurupato ro ira goruvira rutu torepaveira. ⁴^f Uvare viurupato oiso vovouparaveira ra rera reraaro reito roru piepareve ora rera-ia. Osa ragavira iava eisi viapau oiso voearova ora tavosiparovere oearoa ora voea ragapa moni oupa kovoro purapaveira. Viapau. Uvare rera-a ira viuru kovo raga purapaveira. ⁵^g Oiso osa ro ira ikaupareve paupaua purapaoro. Ira viapau uvuiparoi ra oearovu-ia putepareve rutu, vo rara viapau torevokovira reoreoa sirova uturo vao paupaua vaaro. Oa iava oiso oisoa rera piepaive, Ovoiokuto. ⁶Ora ro ira kasivarivira rutu aio kovo tokipareve, uva uvuiparoi ra vo kovo iava avaiio kuero ou rovereve ora rerapa torevokovira. ⁷^h Vo ovoovorore rugoopauei oara purapaavoi viipa, oiso ra katai rugoo

^e 1:14 Ro 8:9, 11   ^f 2:4 2 Pi 2:20   ^g 2:5 1 Ko 9:25   ^h 2:7 Pro 3:5-10

raga rutu sirova utupau. Oara viipa Turaro roroio pieparevere vo rugorugoorore vii soporepaoro, ra oisi iava vara vituaro-ia vearovira rutu taraipau.

⁸Rugoo Jisas Krai-re Devit aaotoaaro, ro ira Pauto vovevira tore piereva kopii tapi iava. Ira iava oisoa siposipopaa Vearo Siposipo rutu purapaoro eisi. ⁹Vo osa oisoa Vearo Siposipo iava siposipopaa, uva va-a eva oapa oearovu oisoa ragai tuukepaive sen iroro-ia, oiso rorovira rutu osa voearo vuri irara oearoa reo goruro gasipaiveira. Uva viapau rutu oisoa uvuipaave oiso ra Pauto vo rearore korupaave va tuukepaoro sen iroro-ia. ¹⁰Eva vituaro iava viapau raveraveparaveira vo osa otavakarovu rutu ragai-ia poupa piroveira. Ari oisi eisi piepaoro voeare rugoopaiveira Pauto oea ropopareveira ora rerapa. Uvare oiso ruipaparaveira ra voea tauvapaa. Oa iava Pauto voea virivaripareve, vo rara Jisas Krai oirao piepaive. Ra va iava vao rera vaaro keraria tapo oupaive oa viapau opesia vai.

¹¹Vo reo-a voa-ia oiraopa rutu,

“Vosa oiraopavira rutu kopiiviepa rera tapo, oa iava rera tapo toupapeira tootopaoro.

¹²ⁱ Vosa goru vovou rutu-ia siraoa vo tavakaaro kaepape, oa iava uvuipaviei ra rera tapo reipavio.

Vosa rerare isivavio, osa ita uvuirovera rera vigeire isivaoro.

¹³^j Vosa viapau oiraopavira rutu rera vo vovouaro purapape, uva rera raga ora rera vo vovouaro purareve. Eake iava? Uvare viapau oiso uvuiparoi ra ora rera vo vovouaro tavarioreve vao vokiara rutu-ia ovovoua oirao piepareveira vigeipa.”

Oiraopatoa Rutu Iava Kovopato Ro Ira-ia Pauto Vo Reesiaro Toupaveira

¹⁴^k Voea rugoo pieri voea vatatopo pieoro evoea oea tokipariveira Pauto osireiario-ia. Ra oiso purau voeare, Opeita ora kaureo ragapata oreorovu rovirieipaoro vara-ia ora reo ragapaoro. Viapau rutu vearoa vai uvuipai ra eisi oreoi iava karekepape. Viapau. Ari vao raga-ia uvare voearo vo rugorugooroaro vuri piepaiveira oearoa voea vo reoroaro uru piepaiveira.

¹⁵^l Ora vii iava vovouisi rutu toveri ora vii vo kovoaro-ia. Oa-ia uvuipauei ra Pauto roru piepari va-ia. Osa iava viapau uvuipauei ra ariia vai oupari vii vo kovoaro-ia, vo rara torevokovira rutu Pauto vaaro-ia oiraopa reo oearovu tarai piepari. ¹⁶Viapau rutu uvuipauei ra voearo tapo ora tavosipau oearoa riroara rutu akuku reoro raga pura ragapaiveira, vo osa viapau Pautoa-re rugoopaave. Vo reoro oreoroa-ia oirara rutu kove piepaiveira, oa iava Pauto vo rearore isivapaaveira

ⁱ 2:12 1 Pi 4:13; Mt 10:33   ^j 2:13 Ro 3:3; Nam 23:19   ^k 2:14 1 Ti 5:21, 6:4   ^l 2:15 Je 1:12

vare ovaupaoro. ¹⁷Oreoroa varao akuku reoro oara iava siposipopaiveira oara oiso rutu toupaveira, Riroa kapua oa sopearo aiopaiveira. Oea iava vaitereo-ia tisatoarei aiterea oiso vaisipaiveira, Haimenias vaio ora Failitas. ^{18^m} Aiterea evaiterei oiraopa reo rutu arova pirociera. Uva va-a vao oa-ia oearovu vo vovouaro piro piepasiveira oisi siposipopaoro oiso, Vigei tore ovoiviepa kopii tapi iava.

^{19ⁿ} Vo osa vo reoa vao oiraopa reo rutu Pauto oa purareva oa oiso rutu toupaveira kukuuvu tuuta. Oa viapau uvuipei ra irai va gugiugireve va verapasa, vao oa iava evo reo oiso purapapeira, “Oea-ia Turaro taraiparoveira voeao rera voearo.” Ora oreovu vao oa oiso purapapeira, “Ro ira oiso puraparo, Turaro-a ragai reraaro, ira uvui iraoparoi ra ora rera iava vovouisiaro porereve vuri vovou rera vaaro kavuoro.”

²⁰Okepavu-ia riroa oisoa osasararovu rutu dis toupave oiso-ia, oaravu aue iava gol, ari oaravu aue iava silva, ari oaravu aue iava evaoara, ari oaravu aue iava verako rasi. Evara rutu oara iava oaravu rutu pisa visivi toupaveira oara-ia ovureirovu aiopaiveira. Ovusa oaravu raga toupave varao akukupapara oara-ia vokiara rutu-ia aio ragapaiveira. ²¹Osa ragavira ita oirato tapo uvuipei ra pisa visivi toureve oiso osa kovopa Pauto vaaro, vo rara vuri pitupitu rera vaaro kavu rovoreve, vo pitupituo oa oiso rutu toupaveira osa akukupapava raga. Oa iava uvuiparoi ra Pauto rera roporeve rera reesioro oiso rutu, Rerapa kovopato. Osa iava Pauto uvuiparoi ra vearo kovo rutu purareve rera iavirava vo osa oiso toupaveve, Ira-a eera vo kovo purasa vatatopovira toupavevoi.

²²Vii vovouaro airereioro rutu va tokipari vaopa, teapi va vao vuri vovou purari vo vovouroapa ruipapaaveira voeao viovoko irara. Ovovouroa asavira uvuipevei ra vatavatapai. Goruvira rutu kovopari torevoko vovou rutu purapaoro oirao pie vovou tapo, ora siraoa, ora gavaure vovou. Vo osa oisi eisi piepaoro uvuipevei ra voeoro tapo ora tavosipau oea sisigarue sopavira rutu toupaveira. Oire ra oisi va iava Turaro arepaive voea tauvapasa. ²³Uva viapau oiso uvuipevei ra voea tapo ora tavosipau oea akuku reoro raga purapaiveira ora kaureo ragapaoro, vo osa viapau taraipaave rutu. Oea-ia taraipaaveira evoea oea oisi eisi piepaoro ora kaureoara kareke piepaiveira vokiara rutu-ia. ^{24^o} Ari ita, Turaropa kovopato viapau uvui iraoparoi ra kaureoparo. Ira uvuiparoi ra vearopa rugooro rutu purapaveve oirara rutupa. Vosa vearovira rutu voea tarai piepareve, ra viapau voeore vagevagepavira aveaveparo oea viapau vagevagepavira rera vo reoro oupaoro va-ia viapau roroioapaave. ²⁵Ira uvuiparoi rutu ra kave vovou rutuva voea torevokopaveve voeao oea rera vo gisipoarova kaureopaave. Oa vai iava uvuiapai ra ora voea iava sopaura oaive porepaive, vo osa Pauto voea

^m 2:18 1 Ko 15:12-18   ⁿ 2:19 Ais 28:16-17; Jo 10:14   ^o 2:24 1 Ti 3:3; Ta 1:7

tauvapareve vo osa oisi vai eisi piepaive. Osa iava voea evoea uvuipaa ra oiraopa reo rutu oirao pieve. ²⁶Eisi osa uvuipaa ra vorevira vearo rugorugooro ouive o iava kuverava torioro Seten iria tovopareveira voea oupasa. Ro vurito ira rovovira voea ou rovopareveira, oisore ra rera vo vovouaro sirova utupaave.

Ovoioapa Vuuta Iava Oa-ia Taru Ovovourovu Rutu Vuriara Karekeperea

3 ^{1P} Vearovira rutu vao-ia taraiu vo osa ovoioapa vuutaro iava vo vokiro-ia karekeperea tavaka vo siraoaro. ^{2q} Oirara riroara rutu vuri pitupituro purapaiverea oiso vara, iirukopa vovou-a vao-ia, ari orekerovu rutu gurupa vovou-a vao-ia, ari vagu vovou-a vao-ia, ari ora vaisi oaive raga kae piepa vovou-a vao-ia, ari oearovivu tovipaiverea. Ora vo osa aite irara oaiveva kaureopaave, vo osa viapau voea vo vovouaro sirova utupaave. Vo rara viapau oiso rugoopave ra vearo vaisi purapaive voea-ia orekerovu oupaoro voea ruvara-ia. Vo osa Pauto vo vovouaroore isivapaave. ³Vo osa viapau vereopa vovou purapaive. Oa-a eva oa iava viapau oiso oearovivupa siraopa vovouo viapau purapaiverea. Osa-a eisi osa iava vuri takauro rutu purapaiverea oearovu reopaoro. Ora rirovira rutu ora upo ruipa iraopaave kasipu iraopaoro reasi iraopaoro vereopa vovou vo pitupituro purapa arapa. ⁴Ora oiso osa ora voea vate iraraaro taeapaiverea voeare isivapaoro vorevira, vo rara vagevagepavira vuri rugorugooro raga sirova utupaave. Ora oiso osa ora voea raga vaisiaro kae piepaiverea oearovivu vaisiaro akaipa piepaoro. Ora oiso osa ora voea raga vo vovouaro sirova utupaaverea Pautoa-re isivapaoro. ⁵Ora oiso osa lotu purapaaverea varaatavira raga oiso osa orekerovu rogetara gaegaerepapeira uuko rovuro ivara-ia. Vo rara vao oiraopa goru rutu taeapaive oa oiraopavira rutu vavatapaoro rokopaiveira sovara-ia ruture. Uva viapau uvuipauei oiso ra voea iare tutuu piepari.

⁶Ari oearovu voea iava vatauvira okeparovu-ia koatapaaveira airorovu oupasa riakora, oiso ra vairoro vo rugorugooroaro piro piepaive vairoro airoa viapau goruvira rutu rugorugooapaave. Airoa riro vavata rutu kaepaiveira vairo varaaro vo vavataaro vuriara. Uvare vairo vo rugorugooroaro viripaiveira orekerovure vuriara rugooapaoro, oiso ra vara purapaive. ⁷Evairo riakora airoa taraa ragapaiveira vaore, oiso ra oiraopa vovou rutu vo pitupituroaro-ia taraiave, osa viapau. ^{8r} Ari voeao-ia oirara oea vuri rugooro purapaiveira oiraopa pitupitu ruture isivapaoro. Oea ita evoea oea kove ovoiaepa lotupa pitupituro pura arapa. Oiso rutu osa vaitereo-ia Janis vaio ora Jambris aiterea vaitereo-ia oisi Moses-re isivasiepa rera vo reoaro sirova utu arapa. ⁹Osa iava viapau uvuipaa ra riro kovo vai puraive. Eake iava? Uvare oearovu oirara

^p 3:1 1 Jo 4:1-3; Ju 17-18   ^q 3:2 Ro 1:24-32   ^r 3:8 Eks 7:11-12

voea vo vovouaro kekepaoro oiso purapaaveira, “O ari keakea kovoro varao voea varaaro oara purapaiveira kokoropavira raga.” Oiso rutu osa vaitereo voari tuariri Janis vaio ora Jambris oisoa eveipaive.

Uvui Iraopauei Rutu Ra Pauto Vo Reoaro-ia Goruvira Rutu Pitupari

¹⁰Ari ita, oisoa ragai vo vovouaro sirova vearovira rutu utupau varao iava oara oisoa purapaa tarai reoro vatepaoro, ora vo pitupituro oara oisoa purapaa, ora ragai vo touaro vituaro iava tapo. Oara rutu-ia oisoa evara vearovira rutu ragai siituepari, vo osa vara purapaa oirao pie vovou rutuva. Ora vo osa oisoa orekerovu ruture ora tuvuu piepara siraoa vo vavataaro kaepaoro. Ari ita, ragai vo siraoaro-ia oisoa taraipau vao oa oisoa purapaa oearovupa. Ora oiso osa viapau oisoa raveravevira kovopaa. ¹¹^s Ari ita, ragai vo tavakaroaro-ia oisoa taraipau varao oara oisoa ragai-ia poupa piro. Oara oisoa ragaipa vokiara rutu-ia upiara vatepaive. Ora varao rutu-ia taraipaveira oara oisoa ragai-ia karekepape vo osa Antiok-ia toupaa, ora Aikoniam-ia, ora Listra-ia. Oara rutu evara oisoa ragaipa rirovira rutu tavaka vovou vatepaive. Ari ita, uva Turaro raga oisoa ragai virivaripareve vara rutupa evara. ¹²^t Oiraopavira rutu oiso osa irou irara avu voeao oea Pauto vo vovouaro sirova utu ruipapaave Krai Jisas tapo ora tavosipaoro rutu, oea ita-a oea oisi vo tavakaro vo siraoaro oupaivere taru. ¹³Ari vuri irara voeao riro kuvu irara oea oirara vo rugorugooroaro piro piepaiveira vuri vovou vo pitupituro voeapa topatopa piepaoro rutu. Osa iava vorevoreripavira oearovu keakeapaiveira. Osa piepaoro eisi ora voea raga ora piro piepaaveira rutu.

¹⁴Ari ita, uva vii Timoti uvui iraopauei ra goruvira rutu torepaooro oiraopa reo rutu sirova utupau. Vao oa-ia oearovu vii tarai pieivoiva, va oirao piepariveira goruvira rutu. Uva voea-ia taraipaveira voeao oea oisoa vii tarai piepaive. ¹⁵^u Vo osa kakae visivi touriva uva oisoa evoa vii tarai piepaive. Ovuuta-a eva oa-ia taraiuepa Tugoropa Vuku iava vo siposipo-ia vao oreoa vaoro iava taraia ouriva. Vo taraio oa vituaro-a vao-ia vo raivao oraiva-ia Pauto uvuiparoi ra oirara rutu vorevira oupareve ora rera iare, vo rara Krai Jisas oirao piepaive rutu. ¹⁶^v Oiraopavira Pauto reraaro-a Tugoropato Uraurato ira reoara kareke rovoreva varao oara Tugoropa Vuku-ia toupaveira. Vo reo oa-ia uvuipaviei ra oiraopa vovou rutu iava siposipopape. Ora oiso osa vo reo iavirava uvuipaviei ra ora vigei iava sopaura-ia vuri vovouro eveipape. Ora oiso osa vo reo iavirava uvuipaviei ra torevoko pitupituro-ia taraipavio ora vigei raga oiso rutu osa vigei tavipaiveira. ¹⁷Eisi osa vo reo vao Tugoropa

^s 3:11 Ap 13:44-52, 14:19-20   ^t 3:12 Sam 34:19; Mt 16:24; 1 Te 3:3   ^u 3:15 Sam 119:97-104
^v 3:16 2 Pi 1:19-21

toupaiveira oiso osa kovo purapa, ro vaaro ira Pautoa-pa kovopareve. Osa iava uvuiparoi ra uvuivira rutu okovorovu rutu purapareve varao vearopa kovoro rutu.

Uvui Iraopau Ra Oiraopavira Rutu Pauto Vo Reoaro Kosi Piepari

4 ^{1w} Krai Jisas oirara vo vovouroaro rovirieireverea rara, voeao oea oiso tootoovira toupaive ora voeao oea kopiipaaveira. Oire uva vii tavipaavoi Pauto osireiario-ia vaiterei ora Krai Jisas oiso, Krai taru oirara rutu osireiario-ia ora karekeroverea turarovira oirara rutupa reipaaro. ²Uva oisi-a oiso osa goruvira rutu vii tavipaavoi oiso ra goruvira rutu evo reoro iava tavitaviu, vo osa oearoi vii uvu ruipapaave va-ia. Oire vosa vava reasipaave, oire eagara. Oisi raga uvuipauei ra va iava voea tavitavi ragari. Osa iava uvuipauei ra va-ia voea vo vovouroaro vuriara poeravira karekeri, vo osa oearovu voea iava torevokori, ora vo osa oearovu varaaro oirao pie vovouro voea iava goru pieri voea rutupa siposipooro kave vovou rutuva. ^{3x} Vo vuutari utupa oa pou piroverea ovuuta-a eva oa-ia viapau oiraopa reo rutu uvuiverea oirara, uvare ora voea raga vo vovouroaro sirova utupaaverea. Vo uvare riro irara rutu voea tuvetuvepa irara guruguruiverea voea aivaro pieoro ora voea iare oea kokiario kokosipaveira rutu vo reoro uvu iraopasa oreropa ruipapaaveira. ⁴Osa eisi piepaoro oiraopa reo ruture isivapaaveira, oiso vovoupaoro ra vao raga tuariripa reo vo siposipooro sirova utupaave rasito vaaro. ^{5y} Uva uvuipauei ra roroiavira rutu rugorugooapaoro ora airereipau rutu. Teapi raveravepauera, tavaka vovou vo siraoaro kaeri. Uva vo kovo-ia uvuipauei ra va purapari oearovivu siposipopaoro Vearo Siposipo iava. Osa tapo uvuipauei ra okovorovu rutu tapo purapari varao oara vaterevora viipa Pauto. Oa iava uvuipauei ra oiso toupai, Rera kovopatoaaro vii.

Ragai Vo Kovoaro Opesisa Tutuuvo

^{6z} Ari ita, taraipaveira voeari-ia rovopa irara oea oisoa tauopaave Pautoa-pa. Osa ita eisi ragai-a vao oisi tauovira toupaavoi. Aue iava uvare ragai vo vuutaaro tutuu pievoi oiso ra vo rasio kavua Pautoa iare avao, oiso rutu vo tuukeo karuoro vo rasio-ia osa pisikui o iria vagoovi. ^{7a} Ragai vao-ia paupaua ikauava, oa iava reesia-ia pouira virorao. Uvare ragai vo kovoaro viapau oisoa oavu avu vaipa apotapape vao iava rara oiraopa vovou rutu purapaa. ^{8b} Osa pieava eisi oa iava ragai vaoro peira pute piea voria. Ovorio eva ouaverea vo rara oiso ragai vaisireve, Torevokotoa rutu vii, voari Ovoioapa Voki-ia. Uva Turaro vo reesiaro-a ro

^w 4:1 Re 20:11-15   ^x 4:3 Ais 30:9-12; Jer 5:30-31   ^y 4:5 Ap 21:8   ^z 4:6 1 Ti 6:12

^a 4:7 Fl 3:10-14   ^b 4:8 1 Te 4:13-18

ira ora rera raga torevokovira oirara vo vovouaro rovirieipareverea. Uva viapau oiso ragai raga vo reesiaro-a. Ari oearovu rutu tapo vaaro-a voeao oea rerare tuevira toupaveira rerapa kaviko vovou rutu purapaoro.

Ovoioipa Reoro Vatereva Pol

⁹Akeake iraopari ragai iare ikauvira uriosa. ¹⁰Ari ita, Dimas ragai kavureva vo rasio raga vo pitupituario sirova utupasa. Oa vituario-a vao oa iava Tesalonaika iare avaroera, vo osa Kresens Galesia iare avaroera. Ari Taitas Dalmesia iare avaroera. ¹¹Uva Luk raga-a ro ira touvira ragai tapo touparevoi. Uva Mak tapo uriopaei, ra vei rutu ragai iare uriosi. Eake iava? Uvare uvuiparoi ra ragai tauvareve vo kovo puraoro. ¹²Ari aue Tikikas aruavora Efesas iare.

¹³Vosa uriopauvere, ra ragai reraarova kuvupato uriou ira kavuava Traos-ia aue ruvara-ia Kapas, ora vukuara tapo. Viapau oiso uvuipaei ra vo vukuro evara kavuri oara oisoa purapaive aue iava bulmakau rakariro.

¹⁴^c Ari ropa ora vatatopopauvere Aleksanda ira orekerovu rutu purapareveira aue-ia bras. Ira oisoa ragai vuri piepareve rutu. Ovuria eva voriaro Turaro rerapa vatereverea voari utupaua. ¹⁵Irapa ora vatatopo iraopaei. Eake iava? Uvare rirovira rutu kasipupaoro oiso ruipaparoveira ra vigei vo siposipoaro tekipeareve va opesi ovoipasa.

¹⁶^d Ari ita, rovo vuuta rutu-a vao-ia oa-ia rovoa rutu-ia kortua-ia toreraepa. Uva viapau oiso irai voa ragai tapo toure veoe vo reoroaro reo rovirieipa irara pukopasa ragai tauvapaoro. Uva Pautoa iare variriparai ra viapau oiso voeare kasipupaoro voeapa reesia vai purareve, vao-ia vuria oa puraiva ragai eakaoro. ¹⁷Ari ita, Turaro viapau oisoa ragai eakapareve. Viapau. Uvare rera raga ira oisoa ragaipa gorua vatepareve. Oa iava oisoa vo reoro rutu iava siposipopaa Pautoa iava. Eisi osa iava voea rutu voearo ratau tou irara oisoa ragai vo reoroaro uvupaive. Uva oisi-a eisi osa piepaavoiva, Turaro oisoa ragai virivaripareve voea asavira keripa irara, oea oisoa oiso vovou ragapaave ra ragai opesi pieve. Evoea oea oiso rutu toupaveira osa aakau kare voeao riro kasipu vovou irara. ¹⁸^e Ari ita, Turaro utupaua ragai virivariparevere evoea ruvara iava oearoa oisoa oiso vovou ragapaave ra ragai vuri pieve. Oa vituario iava ragai orirureverea ora rera vo Saraaro-ia eisi vuvuiua-ia. Oa-a eva oa iava vokiara rutu-ia rera vaisiaro kae piepaaveira rera vaaro keraria eveipaoro oa-ia viapau opesia vai. Ovoiei.

¹⁹Uva ragai-a vao vearo voki rutu purapaavo Prisila vaiopa, ora Akwila, ora Onesiforas aao rutu. ²⁰Oire uva Erastas ira epao touvira Korin-ia. Ora Trofimas ira kavuava Mailitas-ia, uvare upiaparoea voa.

^c 4:14 Ap 19:33; Ro 12:19; Sam 119:98-99   ^d 4:16 Ap 7:60   ^e 4:18 2 Pi 2:9; Sam 121:7

²¹Akeakeri rutu ra ikauvira uriou. Teapi kokepa vuuta vao vuria pou piro. Yubyulas vase vearo voki purapaivoi ora ro Pydens, ora ro Lainas, ora ro Klodia ora voea rutu araoko irara oaive voeao vo.

²²Turaro iare variriparaveira oiso ra rera tapo vii reraaro tapo uraurato tivosivira toureve. Ra oisi iava Pauto tauva visii rutupa vatereve evoa.

Evavi raga osa viipa vo pasio purapaavoi.

Ragai-a vao, Pol.